

besen in hud na tebe, da je groza. Jaz pa še vendar trdim, da bi bilo boljše, ako bi naš kaplan bolj pridno pridiga študiral, kakor se ta v neko ves vozil, kamor ga vleče njegovo mladeniško srce. Pst, pst gospod kaplan, drugače pride nekaj zanimivega v svet. Kdor navzdol vozi, mora imeti coklo, kdor ima puter pod hlobukom, ta ne sme iti na solnce, ali pa k razkurjeni peči! Neustrašljiv faran.

Kako si je Žičkar znal pomagati. Župnik Žičkar je dobil 88 glasov, njegov nasprotnik, napredni Slovenec, gospodar Janežič 18. Toda bilo bi vse drugače, ako bi se v tem oziru bilo od naprednjakov drugače postopalo. Žičkar je kazal tudi na dan volitve pismo gospodarja Janežiča, v katerem ta naznanja, da ne sprejme izvolitve. Tako si je Žičkar znal pomagati, ker se bi mu drugače bila druga zagodla. Ako bi g. Janežič bil količkaj agitiral in prišel vsaj k volitvi, bil bi dobil gotovo več kakor polovico glasov. (Opomba uredništva: Hvala Bogu, da še ni vseh dni konec, pri prihodnjih volitvah bode šlo drugače!)

Hmelarski kmetje pazite. Kakor je znano, se pridelava v Savinski dolini vsako leto nad 1500 centov hmela. Če prav naši dohtarji in pa seveda duhovniki zmirom zaničujejo Nemce, vendar vemo mi savinski kmetje, da še nam do sedaj nikdar ni odkupil dohtar ali pa duhovnik hmela, temveč odkupili so ga navadno Nemci iz bavarske in prusovske dežele. Toda hmelarski kmetje pazite, da si ne bode te dobrih kupcev odgnali. V Drešinji vasi se je zgodilo, da se je tudi pozni hmelj primešal boljšemu, zato je moral kmet plačati 100 kron kazni. Ta nauk naj bode za njega dovolj, ako bi se to ponavljalo, bi si mi kmetje te dobre kupce odpodili.

Od svetega Benedikta. Ljubi „Štajerc“. Pri Svetih treh Kraljih smo imeli volitev. Seveda, da je bil veleznani kaplanček tudi navzoč. Jaz sem mislil, da si je kaplanček bedarije vendarle premislil, posebno ker so ga že toliko veljale. A ne, pa si ni! Kaplanček jo pobral vse svoje znanje, je vstal in bolj navdušeno pridigoval, kakor da bi bil na prižnici (kancelnu). Muršec, Muršec, bodi pameten, saj veš, da so take šale jako drage! — Rekel je tudi gospod kaplan tele besede: „Dragi mi, kaj je nemščina, — vsaki, kateri je bil pri vojakih, dobro zna, da se tistemu kateri ne zna ene besede nemškega jezika, boljše godi, kakor pa tistemu, kateri zna nemški!“ Ker je kaplanček bil o svoji trditvi popolnoma prepričan, je rekel, naj se oglasi tisti, kateri je nasprotnega mnenja. In glej, oglašil se je vrli naprednjak Martin Vabič, posestnik v Bačkovi in je rekel: „Gospod kaplan, ni res, kar ste vi rekli, ni res, da bi se tistemu pri vojakih boljše godilo, kateri ne zna nemški, temveč ravno narobe je. Tistemu se po celem svetu godi boljše, kateri zna več jezikov!“ Jojmeni, da bi ga bil videl kaplančka, kako se je na to razljutil. Rudeč kakor rak je klical ves besen: „Ven ž njim, v mlako ž njim!“ In njegovi podrepniki so ga ubogali in Vabič jim je komaj in komaj iz izbe odšel. Hiteli so za njim, a zunaj je Vabič bil primoran po-

tegniti iz žepa revolver, ker bi drugače ti podrepniki gotovo bili ž njim tako ravnali, kakor jim je apostelj miru in sprave, gospod kaplanček, veleval. Ljubi „Štajerc“, prosim povej mi, ali se take hujskarije smejo brez kazni uganjati? Ali je zares kaplančku dovoljeno, da sme on tako nastopati? Ja, po takem mora vera pešati! Z Bogom! Kmet. — (Opomba uredništva! Najbrž se je „kaplanček“ takega postopanja naučil v bogoslovju! Kmet, ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe, toda za kakega kaplana te besede ne veljajo, ker je on „maziljenec“ božji in ti pa smejo itak delati, kar se jim poljubi.)

Poročilo ptujskega sejma. Ptujski sejem dne 5. tega mesca je bil jako dobro obiskan. Prignali so na njega 124 konjev, 920 glav goveje živine in 454 svinj. Prihodnji živinski sejem se bode vršil dne 25. novembra. Svinjski sejmi so dne 19. in 26. novembra.

Razglas. Z ozirom na razglas v oktobru letošnjega leta števil. 38.300, se naznanja, da trsnega materiala, reznikov, ukoreninjenih in požlahtnjenih trt, katere so bile v deželni in državnih nasadih na razpolago, ni več v zalogi, ker so se iste že razprodale; novim naročilam se toraj ne more vstreči. Gradec, dne 3. novembra 1902. Štajerski deželni odbor.

Zunanje novice.

Umor iz ljubesumnosti. Nedavno je zadavil v Parizu neki Albert Loste svojo ljubico Marcello Perriu ter ji potem še z britvijo odrezal glavo. Morilec je pri sodišču takoj priznal svoj čin; povedal je, da se je s svojo ljubico šestokrat prepiral, ki je vedno gledala za drugimi. Nedavno si je „vrge“ karte, ki so mu povedale, da bo imel mnogo neprijetnosti, stal bo pred sodiščem in bo zaprt; njegova ljubica pa ga vara. To zadnje prerokovanje kart, katerim je Loste popolnoma zaupal, ga je tako razburilo, da je spil stekleničico landanuma. To je povedal takoj svoji ljubici, ki mu je prisegla, da ljubi le njega in ga ni nikdar varala. Nato je Loste objel Marcello Perriu, a kaj se je potem zgodilo, ne ve; začul je nakrat smrtno hropenje, ki ga je zapeklo v dno duše, zato je zgrabil nevede britev in je dekletu odrezal glavo. Tako je pripovedal Loste sam.

Mati in dojenček umorjena. V Onjezdu blizu Brna so našli te dni umorjeno 22letno posestnikovo soprogo Marijo Macu in njenega šest mesecev starega otroka. Žena je bila v skednju obešena, a imela je razbito glavo, otroka pa so dobili v vodnjaku poleg hiše. Sprog, Ivan Macu, je bil baje isto noč do ene od doma ter trdi, da je našel, domov prišedši, ženo in otroka mrtva. Vendar so moža zaprli, ker je na sumu, da je on morilec.

715 samomorov. V prvih treh četrtinah tekočega leta se je usmrtilo na Dunaju 715 oseb. Število samomorilcev se je od preteklega leta sem izdatno zmanjšalo, dočim se je število samomorilk povečalo. Seveda je moških samomorilcev še vedno mnogo več kot ženskih. Poleg teh samomorilcev se je še 367 oseb s kušalo usmrtilo.

Zelo hudo zimo prorokuje za letos znani profesor Ledochowsky na Dunaju. Kakor kažejo vsa znamenja, bo letošnja zima najhujša, kar smo jih doživeli zadnjih 50 let. Pripravljeni moramo biti po tem prorokovanju na najnižjo temperaturo, najmrzlejše vetrove in visok sneg, ki bo dolgo obležal, in sicer po celi Evropi.

Spolna zagenetka. V steklarni v Bogoslavski pri Kievu je bil v službi mlad Poljak Vincenc Szuljakowsky. Lansko leto se je poročil z mlado rojakinjo Bulbino Szigielsky. Rodil se jima je krasen dečko. Nedavno je jezdil Szuljakowsky v bližnji trg. Med potoma se mu je splašil konj, ga vrgel s sedla ter ga dalje časa vlekel za seboj. Težko ranjenega in nezavestnega so ga prinesli v bolnišnico, kjer so ga štirje zdravniki preiskali. A kako so se začudili, da je mladi oženjenec — žena. Slučaj se je naznanil oblasti.

Različne vere. Iz Pletrovč se piše: Kako se imajo božji služabniki med seboj, svo sledeče: Ko je bila hmeljska trgateg, dovolil je naš žalski župnik Koren, da smemo hmelj obirati tudi v nedeljo — gotoveljski župnik Zupancič pa je ravno nasprotno zabičil na prižnici, da kratkomalo ne smejo gotoveljski župljani obirati hmelja v nedeljo, ker bi jih drugače zadela božja „štrafenga“. Je pač vera tu drugačna, tam pa zopet drugačna, kakor so tudi božji služabniki tu taki, drugje pa zopet taki.

Klobase iz mrhovine. V Libau je oblastvo zaprlo tovarno ali fabriko za klobase, ker so lastnika podolžili, da je bila tovarna v zvezi z ondodnim konjedercem. In zares se je izkazalo, da je ta fabrikant vse crknjene svinje, krave, konje, mačke, pse dobavljaj od konjederca ter jih porabil za klobase. Dober tek.

Morilec žene oproščen. Dunajski protniki so oprostili morilca svoje žene, sodarja Štefana Tippla, ki je šel takoj po svojem groznem činu k redarstvu in se je sam ovadil. Toppel se je oženil pred 17 leti. Spočetka je živel precej srečno; pozneje so se začeli med možem in ženo, ki je bila pijanka, prepiri, ki so končali navadno s tem, da je bil mož — tepen. Toppel je jako priden človek in si je prihranil mnogo denarja; a žena je dejala ves denar v hranilnico na svoje ime. Pred par leti je začela žena tudi ljubavno razmerje z moževim pomočnikom Holzingerjem, ki je znal, združen z ženo, prigovoriti Tippla, da je kupil tudi hišo za 14.000 gld. na ženino ime. Pozneje je prišlo tako daleč, da je Tipplejeva žena gostila svojega ljubimca s pečenko in vinom, dočim je moral mož stradati. Tožil jo je radi nezvestobe, a jej je pri obravnavi vendarle odpustil. Ko sta prišla domov, je dobil od žene štiri zaušnice. Že prej enkrat se je plazil Tippl po kolenih pred svojo ženo iz sobe v kuhinjo ter je je prosil in rotil, naj bode dobra z njim, a ona ga je zapodila iz hiše. Tudi otroka, 14letnega dečka in 10letno hčerko, je nahujskala, da sta mu dejala: „Poberi se, imava že družega očeta!“ 18. febr. je zahtevala žena od Tippla stanarino, češ,

da ga sicer zapodi iz hiše, ker ga no mara. Da bi plačeval stanarino v hiši, ki si jo je zaslužil z lastnimi žulji, to je moža tako razjarilo, da je planil po sekuro in je ženo ubil. Potem se je javil sam sodišču. Vse ljudstvo je na strani Tippla, in ko je javil predsednik, da je Toppel svoboden, je vpilo občinstvo v dvorani 10 minut: „Bravo, bravo!“ ter migalo protnikom z robci.

Zakaj ste se oženili? Veliki Nevjorški časnik je stavil svojim naročnikom in čitateljem to vprašanje ter je dobil med drugim tudi sledeče odgovore: 1. Zakaj sem se oženil? — o tem že 11 let razmišljam in ne morem dognati, zakaj. — 2. Zato, ker mi je Ana, moja žena, dejala, da ji je ponudilo 5 mladenčev ženitno ponudbo. — 3. Moj oče mi je rekel! „Osem let ljubkovanja je dovolj, vzemi si jo končno“ in jaz sem ubogal. — 4. Oženil sem se zato, ker som hotel imeti več denarja, kakor potrebujem. Ko sem oženjen potrebujem več denarja, kakor ga imam. — 5. „Bila je to, ah, moja usoda!“ — 6. Hrepenel sem po ženski tovaršiji. — 7. Zato sem se oženil, ker me je vzjezil odtrgan gomb (knof) na moji suknji. Zdaj imam tudi odtrgane gombe, pa se še jeziti ne smem.

Ločitev zakona zaradi — mačk. Na Dunaju se je završila te dni pred sodiščem zakonska ločitev hišne oskrbnice Alojzije Piene od svojega moža. Za ločitev sta bila oba, in sicer žena, ker je mož prihajal pijan domov, mož pa zaradi ženinih mačk. Povedal je, da porabi žena ves denar za svoje mačke, dočim pusti njega stradati. Žena je trdila, da ima le dve do tri mačke, dočim je mož povedal, da je mačke natančno preštel, ter jih je ravno — osemdeset. Ponudil se je tudi, da jih vseh osemdeset pripelje pred sodišče. Sodnik je rajši brž zakon razločil, kakor da bi prišel mož s takimi dokazi.

Z zvonika je skočil. Pred par dnevi je skočil v Komleču na Ogrskem 24leten kmetski fant Miha Malmat s cerkvenega stolpa. Padel je 60 metrov globoko in bil seveda takoj mrtev. Vzrok je bil, ker mu mačeha ni dovolila, da bi se bil — oženil.

Srečen goljuf. V Lvovu si je prisvojil pred kratkim železniški blagajnik Trzinski 7000 kron in je ušel. Oblasti ga doslej niso mogle najti; pač pa je dobilo železniško ravnateljstvo te dni poštno nakaznico s 7200 kronami in sicer od Trzinskega iz Monaka. Goljuf poslal je tudi 200 K kot — obresti! Z denarjem, katerega si je prisvojil je šel kartat in je priigral 70.000 kron.

Dobre mu je vrnil. Ameriški milijonar Goold se je sprehajal te dni po Nevjorku ter si kupil na ulici časnik za dva centima. Ker se mu je zdel dečko, ki je prodajal časnike, umazan na obrazu, mu je dejal: „Tukaj imaš pet centimov — za ostale tri si kupi zajfe, da se umiješ“. — „Le obdržite svoje tri centime in kupite si rajši vi knjigo, iz katere se bodele naučili, kako se vam je obnašati z ljudmi“, je rekel deček.

Previden samomorilec. Na Dunaju se je ustrelil zasebnik Avgust Majevski. Predno je šel v smrt, je naročil in plačal svoj lastni pogreb.

Mož s 5 ženami. Jules Lavoisier je imel v enem letu 5 žen, petkrat se je poročil in petkart ušel svoji zakonski lepši polovici. Najprej se je nženil z mlado vdovo v Toulonu. Živel je z njo 3 dni. Potem je ušel in ji odnesel vso zlatnino. V Lille je živel z drugo ženo 3 mesece, potem je izginil. V Londonu je imel ženo teden dni, nato pa je popihal. V Berlinu je vzel neko Švicarko in jo kmalu zapustil. Potem je šel v Lucern in hotel stopiti še s 6. ženo bogato krčmarico, pred oltar. A njegova Berlinčanka Švicarka je poslala njegovo fotografijo tudi svojim prijateljem v Lucernu. Ti so sleparja izpoznali in naznanili. Tako so ga zaprli v Lucerni, sicer bi se bil ženil dalje in osrečeval še razne žrtve za par dni ali mesecev.

Cesarjeva beseda. Cesar Franc Jožef je sprejel nedavno papeževega odposlanca, ki mu je izročil pismo papeža. Ko je cesar vprašal po papeževem zdravju, je odgovoril odposlanec, da je povoljno, vendar ima papež ravno sedaj mnogo britkih skrbi. Nato je vladar odgovoril: „To že verujem, toda toliko britkih skrbi, kakor jaz, pač nima Njega Svetost“.

11-letna mati. Kakor se iz Perue poroča so krstili v odotni cerkvi novorojenca, katerega je rodila 11-letna kmečka deklica. Mati in otrok sta popolnoma zdrava.

Gospodarske stvari.

Pogoji zgodnje godnosti domačih živalij. Zgodnja godnost ali dozoritev domačih živalij je precej nov pojem v živinoreji, torej med našimi bralci bolj ali manj neznan. Umeti pa je med to besedo lastnost mnogih požlahtnjenih živalij, da neobičajno zgodaj dorastejo in se dajo preje porabiti v gospodarstvu, nego druge. Zadnja godnost je največ posledica dobre in obilne krme ter je sicer dedna (pojerbana) lastnost, vendar pa ima nanjo največji vpliv oskrbovanje. Vzroka zgodnje godnosti ne poznamo natančno; toliko vemo, da se pri tem kosti ne razvijajo tako močno, ker se prehitro strdijo. Važen je tudi vpliv pregibanja na zgodnjo dozoritev zlasti pri živini, ki jo redimo za meso; pri tem se posebno kosti v nogah (zlasti v dolžino) slabo razvijajo, zato pa je razvoj mehkih delov trupa toliko obilnejši. Vsaj poznate angleške prašiče s širokim truplom in kratkimi nogami ter vseskozi tenkimi kostmi. Pogoj za zgodnjo dozoritev živalij je najpreje skrbno odbiranje takih živalij za plemo, ki so v mladosti posebno hitro rastle, potem obilna in pripravna krma in zgodnje parjenje živalij. Največjega pomena za zgodnjo dozoritev je reja po odbiranju; v tem smislu so vspehi vedno večji, tako da smemo upati, da zgodnja dozoritev ne bo vedno izjema kot doslej, ampak da postane pravilo. Pri živalih je nagnenje, zgodaj dozoreti, zelo različno; zato ga pri svoji živini skrbno opazujemo, kar velja posebno za moške plemenske živali. Drugi važni vzrok je obilna primerna hrana; ako v tem grešimo, žival v rasti zaostaja in pozno dozori. Zgodnje parjenje živine tudi pospešuje godnost, toda

pri tem moramo biti previdni, kajti ako parimo nedorastlo živino, bodo mladiči premajhni in preslabi, pač pa smemo goniti na pr. telice, ako hočemo pri njih razviti zgodnjo mlečnost, seveda tudi ne smemo preskočiti meje, ker brejost telice samo zadržuje v razvoju. Posebno velik je napredek glede zgodnje godnosti pri mesni živini. Povprečna starost, v kateri prihajajo dandanes na trg, se je za polovico zmanjšala. Pred manj nego pol stoletjem je navadna starost govedine za na trg bila 3 do 5 let, sedaj je 1½ do 2½ let. Prašiči so prihajali včasih pod nož z 18 meseci, sedaj z 9 in manj. Če tudi te živali ne dosežejo poprečne teže živalij nekdanjih let ob času klanja, vendar imajo tedaj mnogo večjo težo, nego so jo dosegle nekdašnje živali v isti starosti.

Pisma uredništva.

Žalec. Pikantno pismo, katero se je oddalo dne 28tega oktobra v Žalcu o kaplanu in njegovi ljubici, je slo k svojim tovaršem v črno škatljo. Prišlo pa bode na dan, ako nas bode klerikalizem do skrajnosti gnal!

Papeš Lupinjak. Denar, katerega smo od Vas sprejeli in katerega ste na Rogaški pošti oddali, je najbrz naročnina. Prosimo za bolj natančni naslov.

Osel Jaka Ž. poste restante v Ljutomeru. Najprvo bi vi mogli poravnati naročnino, ker pa ste siromak na duši in telesu, kupite si zato raje malo pameti in pa še eno kolesce za vašo butico, da se vam bo enkrat posvetilo, da imamo le mi prav, ki smo se potegovali le za občno kmetsko korist, ter nam je, kakor se je radi volitev zgodilo tam, tudi prav.

Loterijske številke.

Trst, dne 31. oktobra: 45, 42, 36, 61, 39.
 Gradec, dne 8. novemb.: 73, 74, 81, 75, 51.

„Štajerčeva“ prošnja!

Vsakega tistega našega naročnika, kateri se iz enega kraja preseli v drugi kraj in nam piše, da mu naj njegov naslov (adres) predrugačimo, uljudno prosimo, da vsak tak naročnik, kateri želi, da se mu naš list pošilja v drugi kraj, zapiše poleg novega naslova (atresa) tudi ravno tisti naslov, pod katerem je naš časnik poprej dobival; tisti, ki imajo na svojih naslovih na desni strani tudi našo številko natisnjeno, naj tudi tisto številko zapišejo. To zato, da gre delo hitreje izpod rok in da se ne prigodijo nikake pomote. Dobro je tudi, da vsak novi naročnik zapiše tudi hišno številko. Kdor se čisto na novo naroči, to je tisti, kateri „Štajerca“ od nas po pošti še ni prejemal, vsaki tisti naj zapiše na odrezek denarne nakaznice (postanwajzunge), ki se nahaja na levi strani: „Sem čisto novi naročnik“. Kdor pa nam pošlje denar po poštnem čeku, in hoče naročnino ponoviti, naj zapiše na sredihi čeka, to je nad besedami

Erlagschein — Položnica

te-le besede: „Ponovim naročnino“ ali pa samo številko, katero ima na svojem naslovu. Seveda se mora takoj spodaj pod temi besedami zapisati znesek, katerega pošlje in pa ravno takšen naslov (atres), kakoršnega dobiva od nas pisanega ali tiskanega. Ako nam pa kak čisto novi naročnik pošlje naročnino tudi po poštnem čeku, katerega je od kakega svojega prijatelja dobil, in bi se rad čisto na novo naročil, tisti naj tudi ravno tam zapiše besede „čisto novi naročnik.“